

DES DE LA NOSTRA PARTICIPACIÓ AL MÓN OBRER EN ELS DIFERENTS ÀMBITS. COM HA INFLUÏT EN LA NOSTRA FE?

24 octubre 2015. Benetes del c/Angli

Retrobament personal i comunitari

1. Actituds de fons dels cristians/es que participen en accions sociopolítiques en favor de les capes treballadores.

- **Elements explícits de la fe cristiana:** La radicalitat de la fe i la convicció de que el cristià s'ha de comprometre per canviar les estructures injustes des dels instruments de la societat civil, sense reduir la fe a una eina o a una opció política. El fet de ser referent simbòlic del compromís de l'església amb el poble i amb les seves expressions culturals, polítiques... El creure en la terra i cercar el Regne de Déu tot fent justícia social. L'estar contra tota vinculació entre fe i poder.
- **L'exigència envers un mateix i els altres:** l'autenticitat, la coherència, la seriositat en el pensar, actuar, dir...
- **L'opció per la classe obrera, pels marginats, pel poble, pels pobres...**
- **Valors humans profunds:** Sensibilitat per la justícia i denúncia de les injustícies, servei, humilitat
- **Aprendre a conviure amb les contradiccions entre la fidelitat als ideals i el realisme polític,** entre la utopia que no vol quedar-se "en les boires" i el possibilisme.
- **Per part d'altres militants del PSUC (ICV o EUiA) no cristians:** ens han donat una lliçó d'humilitat i de respecte envers les opinions, opcions i comportaments dels cristians, en quant a la nostra fe en Jesucrist (ho veien una cosa estranya, privada i respectable). Valoraven més Jesucrist que les estructures de poder de l'església que criticaven, com molts de nosaltres, els cristians també fem

2. Camins pels que la fe cristiana va portar a la militància i a l'acció política

- Punts comuns entre el cristianisme i les filosofies, anàlisis, visions del món d'esquerres
 - El marxisme i el cristianisme es percebien que tenien una mateixa finalitat: la transformació del món, tot i reconeixent que la dimensió personal, íntima i religiosa és diferent de la col·lectiva, social, política i d'acció militant.
 - L'esperit analític, crític.
 - La il·lusió mútua per construir el país, en temps de la transició per reinventar una Espanya plural, descentralitzada, oberta en una Catalunya on tothom hi podria cabre

- La sensibilitat per la classe obrera i pels més pobres, exclosos i marginats.
 - La lluita per la justícia
 - La comprensió i el respecte mutu sobre les opcions ètiques, humanistes, filosofies de la vida, i religioses de cadascú.
 - El fet de pertànyer a l'Església que és una institució "impura", imperfecta, limitada i humana, ajuda a entendre els grups polítics també impurs i limitats, i a seguir-hi en ells encara que no hi estigués d'acord totalment.
- Motivació a l'acció des de la fe cristiana
 - La fe cristiana com a sostenidora de l'acció
 - La fe com a valoradora i reconeixedora de l'acció política
 - La fe com a actitud crítica
 - La fe com a signe constant d'indicar la utopia.
 - L'experiència d'església

3. Contribucions dels grups i moviments cristians

Els cristians/es que s'han mogut en el camp de l'esquerra sociopolítica han rebut l'ajut dels grups i moviments cristians en els que han participat. De fet sense aquests grups i moviments, difícilment aquests cristians haguessin seguit i crescut en la fe. Aquí es veu la importància de la comunitat cristiana i del compartir la fe viscuda en totes les dimensions de la vida, inclosa per tant la política. El que aquests grups i moviments han contribuït ho podem sintetitzar així:

- El sentir-se pertanyent a un col·lectiu (la classe obrera). L'opció per la classe obrera i el reconeixement de la pròpia procedència de classe han estat promogudes per certs grups i moviments cristians
- Els grups, comunitats i moviments on s'ha participat han estat escoles de democràcia, de sensibilització social, de concientització de classe obrera i popular, d'aprenentatge del diàleg, de la responsabilitat...
- La Revisió de vida: el veure-jutjar i actuar.
- L'aprenentatge de l'acció, a partir de petites o més grans accions en el camp eclesial, o en la frontera entre l'església i la societat, en campanyes, testimonis, manifestos...

4. Els cristians/es actius en l'esquerra s'inscriuen en la versió alliberadora de tota religió i del cristianisme.

A més de la versió alienant, deshumanitzant, de droga, de fanatisme, de culpabilització, de resignació, malaltissa, de sentit orgullós de superioritat sobre els altres sectors de la humanitat, d'expressió de la misèria, de tapadora de les opressions, tota religió té una versió alliberadora, sanadora, humanitzant, que ens situa allà on som, en l'acceptació real de qui som (en la humilitat -que ve d'"humus", terra- en el tocar de peus a terra i acceptar el que som, ni més ni menys).

El cristianisme, al llarg de la seva història ha mostrat les dues versions. En el nostre cas, creiem i verifiquem que la fe cristiana ha actuat en tots aquests cristians i cristianes que militen o han militat en l'esquerra, com a fe, com a religió emancipadora, renovadora, que ha despertat a la realitat social, que ha indicat, com un far, que ha il·luminat, com un focus allà on estan les situacions injustes, on estan els que les sofreixen, i on estan les organitzacions que lluiten amb i per ells.

5. Trets característics de la tendència cristiana alliberadora.

Els cristians i cristianes actius en l'esquerra i que actuen en el món obrer, configuren juntament amb altres seguidors/es del Crist, actualment al nostre país, **una sub/tendència** dins de les esglésies cristianes, que s'inclou **en una gran tendència** que és la dels **sectors més "oberts" que perceben la societat com "amiga"** i que tenen unes anàlisis, sentiments i estratègies que:

- Es miren la realitat social de forma "positiva", "optimista"
- Dins d'aquesta gran tendència hi trobem la sub-tendència alliberadora que té **els següents anàlisis, sentiments i estratègies**.
 - Són els que es miren la societat moderna i liberal, tot acceptant-la com un fet i un avenç, amb una certa crítica (no tant queixa), sobre tot adreçada a les seves mancances en el camp social. Refusen i denuncien una societat molt desenvolupada, consumista, materialista, capitalista
 - Aquesta tendència empra la religió (en aquest cas en la seva confessió cristiana) com a factor en part "desintegrador" de la societat, ja que esdevé "bandera" (o és part important de la "mística" revolucionària) dels grups opositors, dels que volen anar més enllà del sistema capitalista, liberal, modern, vers un sistema molt més

ecologista, sostenible, humanista, pacifista, de més igualtat i solidaritat (els que estan construint el que podríem anomenar “la cultura de la pau i de la solidaritat”). Així la religió cristiana d’alliberament exerceix un paper (no exclusiu, ja que altres humanismes, religions, ètiques o filosofies també el poden exercir) de legitimar l’oposició crítica al sistema i el treball per encaminar-nos vers un altre sistema. La religió cristiana, així, esdevé una protesta que desitja un canvi revolucionari de les consciències, de les normes, dels valors i de les estructures socials, econòmiques, polítiques i culturals.

- Tenen una visió crítica de l’església, tot estimant-la.
- Ofereixen resistència al control de la institució eclesial, ja que aquesta pretén estendre aquest control sobre totes les iniciatives que cerquen gestionar la socialització i la iniciació religiosa de les noves generacions. Per això sorgeixen conflictes notables que poden portar a una divergència entre la socialització religiosa gestionada per les organitzacions catòliques més controlades per la institució eclesial i les que són o intenten ser, com aquests moviments i grups amb una experiència de fe cristiana alliberadora, més independents

6. Aportacions de la participació en l’acció sociopolítica d’esquerres, a la fe cristiana

La participació en l’acció sociopolítica d’esquerres ens ha aportat al nostre seguiment de Jesús i el seu evangeli:

- En el sistema de la personalitat.
 - En el nivell del **SENTIR (afectiu-espiritual-profund)**:
 - **La fe ofereix** sentit, motivació, fons, raó de viure, identitat, consol, dignitat, seguretat, felicitat...
 - **L’acció sociopolítica d’esquerres aporta a la fe:**
 - En els processos personals hi ha moments de ràbia, d’impotència, i també de satisfacció, de buit, de bloqueig, de frustració, de fracàs, i quan toques alguns fons pots entrar en un altre àmbit: el del silenci, la reflexió, el de l’espiritualitat, el de trobar sentit a la pròpia existència.
 - Entrar en les actituds d’humilitat, de coherència, d’estimació, de ser més humans.

- Viure la fe encarnada.
- Canviar en la manera de viure i veure la fe, gràcies a la relació amb els no cristians, el que ha comportat relativització de la fe cristiana, del seu paper humil, i que altres instàncies també poden fer papers semblants: l'humanisme, l'ètica, la sensibilitat humana, el caràcter, la història de cada persona...
- Descobrir una fe més pura, més desenganxada de les històries eclesials, o personals, o d'imatges de Déu infantils, o d'una fe massa racional, especulativa, o sentimentaloides... i anar madurant en una fe adhesió a Jesucrist, com a persona, i que et fa criticar constantment les imatges de Déu que ens fem, que ens fan, i per tant arribar a una fe més sanadora, més humana, més alliberadora, i lligada plenament amb la dignificació dels més necessitats, en una fidelitat a la classe obrera i als més pobres del món, encaminar-se vers una fe més coherent, autèntica, de convenciment a imitació dels altres militants no cristians tant fidels i coherents.
- Et fa reafirmar en la fe
- Conèixer-se més un mateix.
- Centrar-nos, invertir en pau interior que s'encomana.
- Perdre la por a l'acció política: No tingueu por.
- Avançar en la identitat i en la consciència de classe, a passar de l'instint de classe a la consciència de classe. Avançar en la pròpia consciència, és avançar en la fe, com a persones que Déu ens vol dignes, lliures, conscients...
- Ens sosté sentir el que som, transmetre el que som, valorar el que estem fent amb persones
- Viure l'evangeli és alliberament, és joia, és felicitat, no patiment, o culpabilització
- Sentir-se lliure i en pau.

La fe cristiana és una experiència afectiva, afectuosa, una relació d'estimació amb Déu i els altres.

- En el nivell del **PENSAR (teòric-mític-cosmovisional)**:
 - **La fe ofereix** sistematització, selecció d'informació, legitimació, justificació, fonamentació...
 - **L'acció sociopolítica d'esquerres aporta a la fe:**
 - Una nova mirada sobre les coses, sobre el món, gens dogmàtica. Analitzar, mirar i observar com Jesús mira, que és la mirada de Déu. I no la mirada d'home, limitada, que cerca l'eficàcia de seguida (Mateu 16,21-23). No canviarem el sistema si seguim mirant i pensant com el sistema.
 - Alimentar el sentit
 - Omple el que crec
 - Descobrir aspectes nous de la fe.
 - L'evangeli és un regal que m'interpel·la, no té un sentit utilitarista.
 - Treure prejudicis sobre els sindicats, partits, el marxisme, l'esquerra en general, la política i els seus condicionaments...
 - Ser crític amb els meus, les meves organitzacions...
 - Aprendre la condició, les "normes, pautes", les dificultats, de l'acció política.
 - Fer una crítica de molts principis apresos sobre ètica, sexualitat, el poder..., i alliberant-se'n.

La fe cristiana és raonable, gràcies a l'acció sociopolítica l'anem fent també raonable, evitant els sentimentalismes i les "falses espiritualitats" (les que no tenen en compte l'obertura i estimació a l'altre, el treball en favor dels més desemparats, o la raonabilitat, o que no ens faci patir més del compte, que ens doni alegria i ens faci feliços)

- En el nivell de **L'ACTUAR (pràctic-polític)**:
 - **La fe ofereix** projectes, acció, força, estímul, aglutina i ajuda a suportar fracassos, frustracions, el dolor, la mort...
 - **L'acció sociopolítica d'esquerres aporta a la fe:**
 - Passar a una fe més tranquil·la, activa, dinàmica, que dóna força però que no ens porta a una acció (activisme) voluntarista, massa exigent que fa patir i culpabilitza.
 - Encaminar-se vers una fe més oberta
 - Acceptar els altres diferents, i canviar esquemes.
 - Aprendre a respectar la raó que té cadascú, a saber relativitzar, a no apassionar-se massa i així poder evitar les baralles internes.
 - Actuar amb menys ingenuïtat, amb més astúcia...
 - Actuar amb valors apresos dels altres companys d'acció.
 - Amb l'acció traduïm, actualitzem, concretem el missatge de Jesús
 - En l'acció ens trobem amb conflictes, fracassos i ens costa acceptar que cal morir per triomfar. Si es mira la vida en profunditat, a llarg termini, com la mira Déu, i les obres creiem que ens les posa Déu, a disposició, que són seves, no hi tant sentiment o experiència de fracàs. Veure el fracàs com una condició humana, prendre consciència de les nostres misèries ("Senyor ajuda'm")
 - Actuar des d'un mateix
 - Posar els peus al lloc on Jesús posava els peus.
 - Hem mesurat l'èxit i el fracàs d'una forma ideològica i ens cal veure la persona, i creure i confiar en ella, en la nostra vida quotidiana.

La fe cristiana és una fe que obra en favor dels més necessitats, d'una transformació de la societat, vers una major justícia, igualtat, fraternitat, llibertat i pau.

- En el sistema de les relacions interpersonals.
 - En el nivell del **SENTIR**:
 - **La fe aporta** afecte, comunicació...
 - **L'acció sociopolítica d'esquerres aporta a la fe:**
 - Confiança, relació interpersonal amb altres que són com tu i amb altres que no són com tu (exercir l'obertura i l'estimació a l'altre) a vegades decepció
 - Apropament a les persones
 - Retrobament amb gent amb els que t'identifiques
 - Persones referents i que ens han estat testimoni, sense definir-se com cristians, actuen com Jesús a l'evangeli, i amb més coherència i humilitat que molts de nosaltres.
 - Col·laborar i estar colze a colze en l'acció política, cristians i ateus i agnòstics el que ha contribuït a tenir per part dels sindicats i partits una sensibilitat envers els més desafavorits de la societat.
 - Aprendre a ser més humans, a humanitzar la fe.
 - Avançar en tractar les persones que ens molesten, que construïm com enemics, o ens són impediment, o ens recorden el que no ens agrada de nosaltres (la nostra part fosca que no acceptem), o hi projectem allò que no ens agrada de nosaltres, i els ferim ("estimar els que ens fem enemics, els que ho són, els que se'ns hi presenten"...)
 - Procurar que el rancor i la venjança, o l'enveja no ens esclavitzin, alliberar-nos de ràbies internes...
 - Si Déu perdona, jo perdono. "Déu fa ploure sobre justos e injustos".

La fe cristiana és relació, és comunicació, està dins "d'uns vasos comunicants" que quan a un li falla, pot beure de l'altre": importància de la comunitat del grup, per alimentar la fe, compartir-la, reforçar-la, recolzar-la, on retrobar el sentit, seguir l'evangeli, llegir-lo, pregar...

- En el nivell del **PENSAR**:
 - **La fe justifica i dóna elements** per cohesionar el petit grup familiar, d'amics, el teixit social...
 - **L'acció sociopolítica d'esquerres aporta a la fe:**
 - Descubrim el regnat de Déu i la presència de Déu en les altres persones, companyes d'acció, en els grups, sindicats, moviments socials, partits, entitats, associacions...
 - Ens alegrem del treball de Déu en les capes treballadores, en els seus valors, les seves actuacions.
 - També el veiem present en les equivocacions, errors, patiments, debilitats, de la classe obrera...
 - Establir unes relacions humanes entre uns i altres, que en un caire amistós i humà, ha aportat un enriquiment en el camp del pensament, de l'ètica, de la cultura, del sentit de la vida, de l'espiritualitat, del fet religiós, del coneixement de l'església
 - Relacionar-se entre cristians i seguidors d'altres cosmovisions, el que ha ajudat tant a fer una crítica més a fons a l'Església si no és fidel a l'evangeli, com passa en els sindicats i partits si es deixen portar massa per altres interessos que no són el servei a la classe obrera i als més exclosos d'aquest món.
 - Aprendre a objectivar, a analitzar els fets.
 - Conèixer altres tradicions cosmovisions d'anàlisi, altres cosmovisions, formes de pensar i obrir-s'hi.

La fe cristiana es va alimentant en el posar en comú, no sols l'experiència, sinó també les informacions, els coneixements..., i entre tots/es ens ajudem a donar raó de la nostra fe i poder-la comunicar a altres (fills, veïns, amics, familiars, companys de feina, d'associació, d'entitat, de sindicat, de partit...)

- En el nivell de **l'ACTUAR**:

- **La fe dóna** acció als petits grups humans, i els ajuda a suportar les contradiccions, els conflictes, les pors mútues, i aporta elements per l'autoajuda, valoració i reconeixement mutus...

- **L'acció sociopolítica d'esquerres aporta a la fe:**

- Dialogar
- Estar al costat ja és positiu i pots despertar coses.
- Trobar aliats amb persones que viuen la fe diferentment. Els que són cristians es detecten en una trobada, grup...
- Compartir la fe amb molta gent.
- Aprendre a ser més coherents, menys hipòcrites...
- Aterra la fe en el concret, i fer-la acció amorosa realment
- Aprendre a posar-se a la pell de l'altre, a respectar diferents opinions, exercir el cristianisme d'escoltar, acollir, comprendre l'altre.
- Aprendre a treballar en equip
- Aprendre a aplicar les decisions de la majoria: democràcia.
- Aprendre a no voler convèncer ningú, ni en quant a la política ni en quant a la fe i saber estar bé amb les persones tal com són.

La fe cristiana es fa acció, gràcies a la relació amb els altres. Aprenem dels altres cristians de grup, de moviment, d'altres grups o comunitats i aprenem dels nostres companys en l'acció que potser els mou altres creences o conviccions.

- En el sistema social, i dins d'aquest:
 - El nivell econòmic (la producció i distribució de béns i serveis)
 - El nivell polític (la producció i distribució de poder. Per tant es refereix a l'Estat, a les Administracions públiques, als partits i als moviments sòcio-polítics).
 - El nivell cultural i de la societat civil (la producció i distribució de normes, valors i creences)

➤ **La fe col·labora en:**

- **La integració, en la socialització crítica** a l'actual sistema social, per tant cooperant en la integració als moviments i organitzacions que han lluitat i lluiten per una nova societat.
- **La integració i legitimació** (com element legitimador entre d'altres) per justificar aquesta acció sociopolítica d'esquerres, de lluita i d'alternativa i anticipació d'un altre sistema social (econòmic, polític i cultural). La fe cristiana ha aglutinat ideològicament, oferint una cosmovisió i una mística, una espiritualitat adequades a l'acció política, centrant-se en la sensibilitat per les classes subalternes i amb les persones més necessitades i excloses de la societat. El cristianisme viscut per aquests militants ajuda a descobrir i estimula vers l'acció socio-política continuada, transformadora, eficaç, revisable, verificable, organitzada.
- **La integració i cohesió** (com element "cimentador", entre altres) dels grups pre-polítics (previs educatius a la incorporació al partit, com han estat els moviments d'acció catòlica i altres moviments educatius: esplais escoltisme...) i del propi grup polític (5).
- **Donar de sentit (a l'acció política transformadora que apunta al canvi social)** com a **escoltadora i acollidora** del clam dels oprimits, de denúncia i de l'anunci d'altres possibilitats socials més afavoridores de les capes obrers i populars.
- **Donar de sentit** com a **mobilitzadora i revolucionària**, donant elements d'anàlisi, de visió del món (des dels més

oprimits), oferint actituds, motivacions i horitzó utòpic humanitzador, que donin sentit a les accions polítiques orientades al canvi.

- **Donar de sentit** com a **ofertadora d'elements crítics** a les organitzacions polítiques per ser poc fidels als objectius i oferir propostes alternatives d'organització que siguin més permeables a la participació de les capes populars.
- **Donar de sentit** com a **facilitadora de la reflexió aprofundida i el canvi de mentalitat que afaforeix arribar a l'acció.**
- **Donar de sentit** com a **promotora de la tendresa, la humanitat, la cordialitat i la gratuïtat**
- **Donadora de sentit** com a **procuradora de reforç, aliment i esperança, és a dir d'una espiritualitat de fons:**

➤ **L'acció sociopolítica d'esquerres aporta a la fe:**

- Enforteix la fe
- Relativitzar l'acció
- A convertir, materialitzar, la fe en acció transformadora en favor dels més necessitats. La fe sense obres no és fe.
- A unir, vincular l'amor a Déu amb l'amor als altres, de manera real i concreta, en el aquí i ara.
- Concretar, viure i fer viure les benaurances, el Magnificat, la misericòrdia, a nivell econòmic, polític i cultural.
- Cercar el Regne de Déu: solidaritat, justícia, equitat, construcció el món...
- Construir la democràcia
- Preguntar-se on està l'essencial per seguir el camí?
- Situar-se en una mirada i acció a llarg termini.
- Per transformar el món ens calen renúncies.
- Transmetre la memòria del que som, les nostres conviccions i fidelitats als companys de feina.

- Aprendre a veure la importància de l'organització i a organitzar-se.

La fe cristiana és una aventura (risc d'equivocar-te, inseguretat, provoca canvis als que ens resistim...), és un camí i el camí és més important que la "meta" on anem (Jesús és el camí, la veritat i la vida que ens dóna, i que anirem vivint). Sempre estem cercant la felicitat, satisfer l'anhel de vida que portem a dins, sempre estem cercant la comunió, la germanor, sempre estem cercant Déu i quan ens pensem que el posseïm, ja no és Déu, és una imatge que n'hem fet que he de trencar, morir, criticar i seguir caminant, seguir cercant...

La fe ens fa sentir estimats, a estar en grup-comunitat, a sentir-nos acompanyats per Déu, Jesús vivent i pels altres, ens és aliment i gràcies a ella, tenim referents.

7. D'on venim i on anem?

- Venim d'una època, quan érem joves, en què el final de la dictadura i la transició ens va marcar molt, ens va il·lusionar, i ens ha condicionat per tot en la nostra vida (el que passa en la societat quan tenim de 18 a 25 anys ens marca en el nostre procés d'identitat personal, de posició de classe, política, religiosa, de fe...).
- Vam participar d'uns moviments (JOC, JOBAC...: que van prioritzar l'acció (acció catòlica), que ens presentàvem una església més oberta, més popular, propera a la gent, als joves, als treballadors, i que el moment necessitava agilitat, acció vital per fer passos endavant en el nostre país, i els moviments ens hi van ajudar a ajuntar fe cristiana-Regne de Déu, amb acció transformadora.
- Però vam viure una acció massa exigent, voluntarista, i tot i que hi havia la proposta d'espiritualitat, de sentit profund, aquesta l'hem anat descobrint més tard, en la maduresa de la vida, en la que ja podem comprovar les dificultats, els límits nostres i socials, i dels altres, i en la que valorem la intimitat, el silenci, el retrobar el sentit del sofriment, dels dubtes, per seguir donant vida, i essent fidels amb més pau a la classe treballadora, al poble, i a l'evangeli de Crist.
- Observem que si ens transformem a nosaltres mateixos (el treball espiritual, és una acció que conté treball psicològic, personal, emocional, que ja ens costa prou), també estem transformant la realitat i col·laborem a crear un ambient més propici al nostre voltant.
- Valorem més el donar fruit, més que l'èxit.
- Estem en una societat europea (i en especial l'espanyola i catalana) en la que després de la prepotència i monopoli del camp religiós, espiritual, simbòlic i ètic, per part de les institucions eclesials tradicionals (catòlica - més al nostre país-, protestant o ortodoxa), s'ha creat un buit espiritual,

ètic, simbòlic i religiós. Per això l'islam el va omplint i també les espiritualitats orientals i laiques. Nosaltres com a cristians tenim el repte de redescobrir una espiritualitat encarnada, oberta, amorosa, que ens fa feliç, si ens posem a costat dels més debilitats d'aquest món.

8. Vers una anàlisi més positiva del fet religiós des de l'esquerra

En aquest sentit doncs, els cristians actius en l'esquerra, obren la via d'una anàlisi nova del fet religiós des de la perspectiva de l'esquerra que demana canvis de mentalitats i una disponibilitat tant per valorar la incidència del fet religiós en els processos de transformació revolucionària de la societat i per tant de la seva necessitat, com per tenir en compte el fet religiós en l'acció política i deixar-se impregnar de la seves potencialitats alliberadores. Això demana també una acció política respectuosa i valorativa amb la religiositat del poble, i a la vegada una pedagogia sensibilitzadora per tal que el poble vagi accentuant les dimensions sanes de la seva vivència religiosa.

Es tractaria doncs i seria molt convenient obrir el debat en el si de l'esquerra i de tota la societat del paper positiu de les religions i en concret del cristianisme, fent un treball de discerniment i didàctic per mostrar les valuoses aportacions del fet religiós i escapar de les anàlisis tradicionals de l'esquerra que han vist amb molt de recel el fet religiós o solament com quelcom a respectar o a utilitzar. Es tracta d'anar mes enllà i acollir la religiositat de les persones i del poble com quelcom positivament necessari per l'acció política de la veritable esquerra, de la que pretén la transformació profunda i justa de les estructures i vol avançar vers una societat sense classes, i sense cap discriminació. Aquesta valoració de la religió inclou la crítica de les derivacions deshumanitzants de la religió, de les manipulacions per part dels poders econòmics i polítics, per part de la dreta, del sentiment religiós i de la crítica a les estructures poc democràtiques de les institucions religioses. Tot això afavorirà el procés social en favor de les capes populars.

El mateix nacionalisme, semblantment, també com l'experiència religiosa és un sentiment del poble i una practica simbòlica força irreductible a la pura racionalitat o a l'economia, a la política o a la pura ideologia. El nacionalisme també ha estat i és manipulat pels poders econòmics i polítics pel seu interès, però el seu origen està arrelat en la profunditat del cor de les persones i dels pobles, i els hi dóna identitat i arrelament. Seria important també anar treballant les relacions entre nacionalisme (entre nosaltres el català), les religions alliberadores i les accions i estratègies polítiques de l'esquerra, per anar unint el pensar, el sentir i l'actuar en un projecte comú alliberador de tothom.

Els cristians/es actius en l'esquerra contribueixen, a la vegada, a la transformació de l'església perquè es posi mes al servei de les capes populars i dels més pobres, retornant així al seu estat originari, i a l'evangeli del Crist. La constància i participació fidel en aquests partits ajuda a l'església a retornar evangèlicament a l'Esperit d'amor de Jesús que el van sentenciar a mort precisament per estar al costat dels mes abandonats.

Karl Marx va dir a la *“Contribució a la Crítica de la Filosofia del Dret de Hegel”* (1843):

La crítica no arrenca de les cadenes les flors imaginàries per a que l’home suporti les cadenes sense fantasies ni consols, sinó per a que es desempallegui d’elles i pugui recollir les flors vives. La crítica de la religió desenganya a l’home per tal de que pensi, per a que actuï i organitzi la seva realitat com un home desenganyat i que ha entrat en raó, per a que giri entorn de sí mateix i al seu sol real. La religió és solament el sol il·lusori que gira entorn a l’home mentre aquest no gira entorn a si mateix”.

De fet per K. Marx, la religió són les flors que tapen les cadenes, però apunta que han de brollar les flors vives, que les ha de poder recollir. I no sembla criticar la necessitat de somnis i consols. De fet reconeix a la religió un element de protesta contra la misèria.

Per això nosaltres podem dir, seguint aquests elements que ens ofereix el mateix K. Marx, desenvolupant el seu pensament, encara que sigui sortint del seu context personal i històric i possiblement intel·lectual, que: ***“Cal posar flors vives (art, poesia, esperit, fe, experiència religiosa...) al mateix procés crític i polític de trencament de les cadenes, a la revolució, a l’alliberament, a tota emancipació, per arribar a gaudir de les flors autènticament vives”***. L’experiència religiosa com a protesta ens indica sovint on està la injustícia i ben segur que caldrà l’acció revolucionària transformadora per canviar les estructures socials injustes. No n’hi ha prou amb la religió.

Quim Cervera, 25 octubre 2015